

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia listopada 2009r.

**Pan
Janusz Nałęcki
Dyrektor
Miejskiego Centrum Usług Socjalnych
We Wrocławiu**

KPZ-4111-01-02/2009
K/09/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, przeprowadziła w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25/27 we Wrocławiu (dalej zwanym „Domem” lub „DPS”) kontrolę w zakresie prawidłowości wykorzystania uwag i wniosków przez wybrane domy pomocy społecznej po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps (Nr P/05/089).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie z uchybieniami ocenia działalność DPS pod względem prawidłowości wykorzystania uwag i wniosków po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli. Stwierdzone uchybienia nie miały zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

Formułując powyższą ocenę NIK wzięła pod uwagę następujące okoliczności:

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 5 października 2005 r. Najwyższa Izba Kontroli, skierowała do Pana Dyrektora 10 wniosków pokontrolnych. Zostały one w większości zrealizowane.

DPS przeznaczony był dla 224 osób przewlekle somatycznie chorych oraz działał na podstawie zezwolenia warunkowego Wojewody Dolnośląskiego, określającego termin realizacji programu naprawczego do końca 2006 r., przedłużonego następnie do końca 2010 r.². DPS wchodził w skład Miejskiego Zarządu Domów Pomocy Społecznej we Wrocławiu (zwanego dalej MZDPS)³ – jednostka budżetowa Urzędu Miejskiego we Wrocławiu.

W latach 2008 i 2009 w Domu zamieszkiwało odpowiednio 206 osób oraz 188 osób (stan na dzień 30 września). Mniejsze wykorzystanie miejsc w Domu, w stosunku do limitu, spowodowane było realizacją programu naprawczego oraz na skutek zgonu mieszkańców.

Stosownie do postanowień § 11 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej⁴, organizacja, jak również zakres i poziom świadczonych usług, w ocenie NIK, zapewniały mieszkańcom Domu godne warunki bytowania.

1. Wskaźnik zatrudnienia personelu w DPS spełniał wymogi § 6 ust. 2 rozporządzenia MPS z dnia 19 października 2005 r. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołów terapeutyczno-opiekuńczych wynosił 0,7 na jednego mieszkańca, przy wymaganym standardzie – nie mniej niż 0,6. Ponadto zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych na 4,75 etatach, co spełniało warunek realizacji usług opiekuńczych i wspomagających, tj. zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców Domu. Zatrudniono także na potrzeby mieszkańców psychologa, pedagoga, kapelana oraz dietetyka.

Realizując zalecenia NIK, zwiększona została z 2 do 3 osób obsada personelu opiekuńczego nad mieszkańcami w oddziałach na dyżurach w godzinach nocnych i w dni wolne od pracy. Ponadto, w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia mieszkańców obsada personelu medycznego była w tym czasie zwiększana.

2. Dom nie spełniał określonych w § 6 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia standardów usług, m. in. w zakresie liczby łazienek, toalet, powierzchni pokoi mieszkalnych oraz barier

² Decyzja Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2006 r. Nr PS.II.9013-32/2006.

³ Od stycznia 2007 r. zmieniona została nazwa na Miejskie Centrum Usług Socjalnych (MCUS).

⁴ Dz. U. Nr 217, poz. 1837.

architektonicznych. W celu dostosowania do standardów - w 2007 r. wykonano projekt modernizacji obiektu, a w dniu 5 grudnia 2007 r. rozpoczęto jego realizację.

Na realizację programu naprawczego DPS w latach 2006 – 2009 zaplanowano kwotę 31.024.866 zł, otrzymano natomiast 23.090.300 zł (tj. 74,4 % planu). Z kwoty tej wydatkowano 19.096.557 zł, co stanowiło 82,7 % środków skierowanych na realizację programu naprawczego.

Na dzień 1 października 2009 r. prace remontowo-modernizacyjne zakończone zostały w 3 z 5 segmentów budynku DPS. Tym samym Dom został zmodernizowany w 2/3 części, w której przebywało 120 mieszkańców. Pozostałe osoby, na czas dokończenia remontu, zamieszkiwały w Akademickim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu, mając zapewniony odpowiedni standard usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających.

Pozostałe do wykonania prace modernizacyjne dotyczą segmentu A i E budynku DPS. W dniu 5 października 2009 r., wyłoniony w trakcie postępowania o zamówienie publiczne (w trybie przetargu nieograniczonego) wykonawca, przejął plac budowy. Wcześniejsze rozpoczęcie prac nie było możliwe z uwagi na protesty oferentów biorących udział w postępowaniu. Zgodnie z zawartą umową⁵ wykonawca zobowiązał się oddać do użytku remontowany obiekt do końca listopada 2009 r.

Na 2010 r. zaplanowane zostało wykonanie projektów architektury terenów wokół obiektu DPS.

NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora MCUS Pani E. Szumskiej, iż zaplanowane w programie naprawczym zadania zostaną wykonane w ustalonym terminie, tj. do końca 2010 r.

3. Prawidłowo ewidencjonowano środki trwałe i wyposażenie stanowiące własność mieszkańców DPS, w tym także przedmioty wartościowe. Także z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, dokonywano zwrotu pozostawionych przez zmarłych mieszkańców środków pieniężnych oraz depozytów na rzecz ich krewnych.

Z ustaleń kontroli wynika, że na dzień 30 września 2009 r. suma depozytów pieniężnych nie odebrana po zmarłych mieszkańcach DPS wynosiła 120.306,63 zł (np. w przypadku braku krewnych lub w sytuacji, kiedy koszty postępowania sądowego były wyższe od pozostawionej kwoty).

⁵ DZP/95/2009 z dnia 1 października 2009 r.

Dopiero pismem z dnia 11 lutego 2009 r. Dyrektor MCUS zwrócił się do Skarbnika Miasta Wrocławia o wskazanie konta, na które DPS mógłby przekazać środki pieniężne po zmarłych mieszkańcach. Z kolei w Gminie Wrocław - od początku 2009 r. - trwają prace nad projektem Instrukcji postępowania w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy przyjmowaniu masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław albo Skarbu Państwa⁶.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia zbyt późne podjęcie działań w celu zwrotu na rzecz Gminy Wrocław depozytów pieniężnych, nie odebranych po zmarłych mieszkańcach DPS.

4. NIK ocenia pozytywnie działania dotyczące skarg i wniosków od mieszkańców Domu. Skargi były rozpatrywane niezwłocznie i z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie wewnętrznych procedur. W latach 2006 – 2009 odnotowano 6 skarg i dotyczyły one głównie niewłaściwego zachowania mieszkańców Domu, w większości nadużywających alkoholu. W razie potrzeby podejmowano działania interwencyjne, określone w Regulaminie DPS.

5. Jednym z wniosków pokontrolnych NIK było zagospodarowanie terenu wokół budynku Domu. Z uwagi na trwający remont i modernizację pomieszczeń DPS, a także roboty ziemne związane m. in. z budową amfiteatru oraz oświetleniem terenu, otoczenie wokół Domu pozostawało niezagospodarowane. Z kolei wokół wyremontowanej części budynku stwierdzono zanieczyszczenia w postaci opakowań po żywności oraz napojach alkoholowych. Zostały one wyrzucone z okien mieszkańców DPS. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż w Domu zamieszkują 43 osoby z problemami alkoholowymi, którym trudno jest zaadoptować się do standardów i norm współżycia społecznego obowiązujących w DPS. Występująca u tych osób agresja zmusza personel do korzystania z pomocy służb publicznych (policja, pogotowie ratunkowe) oraz negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa pozostałych mieszkańców.

* * *

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, wnosi o:

⁶ Prace prowadził Zespół ds. Koordynacji Postępowań przy przejmowaniu masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław, powołany Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia Nr K/2/09 z dnia 12 stycznia 2009 r.

Uporządkowanie spraw związanych z depozytami pozostawionymi po zmarłych mieszkańcach.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o których wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.